

Sakerhetspolisen
Verksjuristen Lars-Åke Johansson

SKRIVELSE

1 (5)

Datum
2000-10-23

Dariennr (Åberopas vid korresp)
SA 009-1003-97

Er referens

HEMLIG
enligt 5 kap 1 §
sekretesslagen
2000-10-23
Rikspolisstyrelsen

Post & Telestyrelsen
Box 5398
102 49 STOCKHOLM

INKCM
POST & TELESTYRELSEN
2000 -10- 26
Aktbilaga 1
Dnr: 00-15670/20

Ex 1(2)
Ex 1 till Post & Telestyrelsen
Ex 2 till ärendet

Tillägg till villkor om hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning i tillstånd meddelande enligt telelagen (1993:597)

Inledning

Enligt 7 § telelagen (1993:597) krävs tillstånd för rätten att inom allmänt tillgängligt telenät tillhandahålla telefonitjänst till fast nätanslutningspunkt, mobil teletjänst eller nätkapacitet, om verksamheten har en omfattning som är betydande. Den som beviljats tillstånd skall i enlighet med 17 § telelagen bedriva televerksamheten så att beslut om hemlig teleavlyssning eller hemlig teleövervakning kan verkställas och så att verkställigheten inte röjs. Enligt 15 § andra stycket telelagen skall ett tillstånd förenas med villkor att på visst sätt fullgöra vad som föreskrivs om hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning.

Den 6 juli 1998 meddelade Post- och telestyrelsen beslut om vissa villkor i tillstånd för mobila tjänster och tillstånd för fast nätanslutningspunkt avseende skyldigheten att fullgöra hemlig teleavlyssning eller hemlig teleövervakning. Post- och telestyrelsen fann däremot att sådana villkor inte skulle meddelas tillståndshavare som enbart tillhandahåller nätkapacitet. De fastställda villkoren gällde till och med den 31 december 1999. Post- och telestyrelsen har förlängt villkorens giltighet fram till den 31 december 2000.

Rikspolisstyrelsen, företräd av Sakerhetspolisen, begär i denna skrivelse att villkoren även skall gälla från och med år 2001. Vissa tillägg till villkoren bör dock göras på det sätt som närmare anges nedan.

Postadress
Rikspolisstyrelsen
Box 8304
104 20 STOCKHOLM

Besöksadress
Polhemsgatan 30
STOCKHOLM

Telefax
08-401 48 85

Telefon
08-401 90 00
08-401 26 86 (direkt)

SÄPO

HEMLIG

PM

2

Se sid 1

2000-10-23

Dnr SA 009-1003-97

Särskiljande av inkommande respektive utgående telemeddelanden

Post- och telestyrelsen fann i ett av de tidigare nämnda besluten bl.a. att villkor om särskiljande av inkommande respektive utgående telemeddelanden skulle leda till kostnader som inte kunde motiveras av nyttan med åtgärden och att sådant villkor därför inte skulle meddelas.

Sedan Post- och telestyrelsens beslut har den tekniska utvecklingen medfört att den efterfrågade särskiljningen av telemeddelanden numera är en standardfunktion hos tillverkare.

I
h
r
s
c
h
n
s
e
f
t

I
h
g

SEKRETE

2001-11-26

Al

vid
de
då
lir
vid
på
ett
bra
let
de

vid
en

Säkerhetspolisen föreslår i fråga om villkor i tillstånd för telefonitjänst till fast nätanslutningspunkt att det i bilagan under punkten B 1 angivna villkoret skall ha följande lydelse.

1. Tillståndshavaren skall vid särskilt uppkopplad fast eller uppringbar förbindelse se till att den brottsutredande myndigheten kan få tillgång till telemeddelanden som förmedlas till och från den övervakade adressen. Tillståndshavaren skall därvid särskilja inkommande respektive utgående telemeddelanden.

Positionsbestämning av teleadresser

Enligt nu gällande villkor i tillstånd för mobila teletjänster skall tillståndshavaren under vissa förutsättningar lämna den brottsutredande myndigheten uppgift om den ort eller annat geografiskt avgränsat område inom vilket den övervakade teleadressen, som ingår i ett system för mobil teletjänst, befunnit sig under ett visst pågående telemeddelande. Sedan villkoren beslutades har en ny mer förfinad teknik att fastställa en teleadress position utvecklats. Tekniken ger möjlighet att noggrannare beräkna en teleadress position och detta oavsett om ett samtal pågår eller ej.

SÄPO

HEMLIG

PM

3

Se sid 1

2000-10-23

Dnr SA 009-1003-97

Det finns stort behov av att få tillgång till en noggrann positionsbestämning av en teleadress. Även om det skett en övergång till den nya tekniken utgör dock den mer noggranna positionsbestämningen endast ett komplement till de uppgifter som anges i det nu gällande villkoret. Det nu gällande villkoret bör ändras så att även denna typ av uppgifter skall lämnas.

Säkerhetspolisen föreslår i fråga om tillstånd för mobila teletjänster att det i bilagan under punkten A 1.7 angivna villkoret skall ha följande lydelse.

1.7 Uppgift om den ort eller annat närmare geografiskt avgränsat område inom vilket den övervakade teleadressen, som ingår i ett system för mobil teletjänst, befunnit sig.

ISDN (*Integrated Services Digital Network*)

Abonnenter som genom en nätanslutningspunkt har tillgång till ett allmänt tillgängligt telenät har under senare tid i allt större utsträckning kunnat teckna ett ISDN-abonnemang som är en tilläggstjänst till teletjänsten. Ett ISDN-abonnemang innebär bl.a. att abonnenten får tillgång till två förbindelser där exempelvis den ena förbindelsen kan användas för uppkoppling mot Internet och den andra för telefonsamtal.

I
t ~~SECRET~~ 2001-11-26 / Acc
u
gällande villkor. Villkoren innebar att telenätet redan idag skall vara anpassat för verkställighet av hemlig teleavlyssning eller hemlig teleövervakning. Säkerhetspolisen vill i klagörande syfte peka på detta förhållande och att Säkerhetspolisen därför inte begär något tillägg till villkoren med anledning av ISDN-abonnemangen.

ler
DN
nu

Tillhandahållande av nätkapacitet

Som tidigare nämnts fann Post- och telestyrelsen att villkor om hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning inte skall meddelas de tillståndshavare som enbart tillhandahåller nätkapacitet. Säkerhetspolisen har uppfattat att beslutet utgick från att den övervägande delen av tillståndshavarna tillhandahåller nätkapaciteten endast genom fiberoptisk kabel samt dessa tillståndshavares uppgifter om att de saknar såväl utrustning som för ändamålet utbildad personal att genomföra den avancerade operation som avlyssning av fiberoptisk kabel innebär.

Fiberoptisk kabel bygger på en relativt ny teknik som avsevärt skiljer sig från de traditionella kopparledningar som tidigare använts för att förmedla telemeddelanden i ett telenät. De fall då det kan bli aktuellt att verkställa

SÄPO

HEMLIG
Se sid 1

PM

4

2000-10-23

Dnr SA 009-1003-97

beslut om hemlig teleavlyssning eller hemlig teleövervakning i en verksamhet som består av att tillhandahålla nätkapacitet är då den tillhandahållna kapaciteten används för att ansluta en telefonitjänst från en växel till det allmänt tillgängliga telenätet. Den nya tekniken med fiberoptisk kabel anses ha stora fördelar och har under senare år kommit att användas i allt större omfattning. I de fall då det kan bli aktuellt att verkställa avlyssning eller övervakning bygger dock den tillhandahållna nätkapaciteten till stor del på den äldre tekniken. Till skillnad från den äldre tekniken som utan mer kvalificerad utrustning ändå medgav att avlyssna eller övervaka telemeddelanden, ställer tekniken med fiberoptiska kablar visserligen högre krav på den tekniska utrustningen när det gäller att verkställa hemlig teleavlyssning eller hemlig teleövervakning. För att i dessa fall möjliggöra hemlig teleavlyssning eller hemlig teleövervakning finns det därför i dag särskild teknisk utrustning som kopplas till den fiberoptiska kabeln.

Den som beviljas tillstånd enligt 7 § telelagen att tillhandahålla fasta teleförbindelser har ett ansvar för att alla telemeddelanden som förmedlas via nätet kan avlyssnas eller övervakas. Telenätet skall således innehålla de egenskaper som behövs för att ett beslut om hemlig teleavlyssning eller hemlig teleövervakning skall kunna verkställas. Innebörden av teleoperatörernas skyldighet blir i praktiken ett krav på att de i sin verksamhet skall använda sig av tekniska hjälpmedel som har vissa egenskaper. Vidare måste teleoperatören vidta sådana personella och organisatoriska dispositioner som krävs för att hantera hjälpmedlen. Då anpassningsvillkor saknas för de tillståndshavare som endast tillhandahåller nätkapacitet har inte telenäten anpassats så att beslut om hemlig teleavlyssning eller hemlig teleövervakning kan verkställas.

Genom att lagstiftaren knutit teleoperatörernas skyldighet att anpassa verksamheten till sådan verksamhet som erhållit tillstånd enligt telelagen kommer operatörer med en liten marknadsandel inte att omfattas av anpassningskravet. Om en teleoperatör däremot bedriver en verksamhet som är begränsad till att endast tillhandahålla nätkapacitet genom att exempelvis hyra ut fiberoptisk kabel kan detta, så länge verksamheten är tillståndspliktig, i sig inte påverka kravet att anpassa telenätet så att hemlig teleavlyssning eller hemlig teleövervakning kan verkställas. Beträffande hur höga krav som bör ställas på de aktuella tillståndshavarna kan konstateras att när det gäller de tillståndshavare som tillhandahåller nätkapacitet som grundas på den äldre tekniken är det fråga om relativt sett enkla åtgärder för att anpassa verksamheten så att det blir möjligt att verkställa hemlig teleavlyssning eller hemlig teleövervakning.

Att anpassa verksamheten i de fall nätkapacitet tillhandahålls genom fiberoptisk kabel ställer, som tidigare nämnts, högre krav på den tekniska utrustningen och därigenom även på tillståndshavarna. Fiberoptisk kabel utgör dock en relativt ny teknik som i allt större omfattning ersätter den gamla. Enligt Säkerhetspolisens uppfattning bör därför högre krav kunna ställas på tillståndshavarna när det gäller att anpassa verksamheten.

SÄPO

HEMLIG
Se sid 1

PM

5

2000-10-23

Dnr SA 009-1003-97

Säkerhetspolisen föreslår därför att det i tillstånd att tillhandahålla nätkapacitet skall införas villkor om hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning motsvarande de som gäller i tillstånd för telefonitjänst till fast nätanslutningspunkt, med de förändringar som anges i denna skrivelse.

Uppgifter om abonnent

Vid verkställighet av beslut om hemlig teleövervakning får brottsutredande myndighet automatiskt uppgift om till vilken teledress teledelanden sänts från den övervakade teledressen eller från vilken teledress ett teledelande sänts till den övervakade teledressen. Närmare uppgifter om abonnenten på den andra teledressen översänds dock inte automatiskt utan denna information inhämtas istället separat från teleoperatören. De uppgifter om teledelanden som skall inhämtas vid hemlig teleövervakning utgör enligt Säkerhetspolisens bedömning inte enbart den andra teledressen utan även den fysiska adressen för ett teledelande, dvs. uppgifter om vem som innehar en viss teledress. Säkerhetspolisen föreslår därför att i tillstånd enligt telelagen skall införas villkor om att även uppgifter om abonnent skall lämnas av tillståndshavaren.

Säkerhetspolisen föreslår i fråga om villkor i tillstånd för telefonitjänst till fast nätanslutningspunkt och i tillstånd för mobil teletjänst att de i bilagan under punkterna A 1.2, A 1.3 och A 1.6 angivna villkoren skall ha följande lydelse.

1.2 Uppgift om den beställda teledressen rörande ett teledelande som avsänts från den övervakade teledressen oavsett om beställningen verkställts eller inte samt uppgift om vem som abonnerar den beställda teledressen.

1.3 Uppgift om vilka teledresser som använts för att förmedla ett teledelande till den övervakade teledressen samt uppgift om vilka som abonnerar de förstnämnda teledresserna.

1.6 Uppgift om den teledress till vilken den övervakade teledressen vidarekopplats, medflyttats, överflyttats eller omstyrts genom annan tilläggstjänst samt uppgift om vem som abonnerar den förstnämnda teledressen.

SÄKERHETSPOLISEN

Jan Danielsson

Lars-Åke Johansson